

Regeling toegankelijke lectuur voor mensen met een leesbeperking 2019-2021

Partijen:

De Mediafederatie, gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen: de Mediafederatie

en

Koninklijke Bibliotheek, Nationale Bibliotheek van Nederland, gevestigd te Den Haag (hierna te noemen: KB), mede optredend ten behoeve van Bibliotheekservice Passend Lezen (hierna: BPL), de Christelijke Blinden Bibliotheek (hierna: CBB) en de lokale bibliotheken,

en

Stichting Dedicon, gevestigd te Grave, hierna te noemen: Dedicon

Overwegende:

- A. dat er sinds 1985 afspraken bestaan tussen de Mediafederatie (voorheen NUV) enerzijds en de toenmalige blindenbibliotheken anderzijds over het door deze instellingen te vervaardigen en/of ter beschikking stellen van brailleboeken en gesproken boeken met algemene lectuur, bestemd voor leesgehandicapten;
- B. dat KB per inwerkingtreding van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (hierna: Wsob) verantwoordelijk is voor het verzorgen van een bibliotheekvoorziening van noodzakelijk omgezette werken voor personen met een handicap en over de uitvoering ervan onder andere afspraken maakt met BPL, Dedicon en CBB;
- C. dat BPL als eerste- en tweedelijnsvoorziening zorg draagt voor de collectievorming en uitleen van omgezette algemene lectuur, inclusief kranten en tijdschriften;
- D. dat Dedicon als productiebedrijf, samen met CBB, zorgt voor vervaardiging en distributie van aangepaste algemene lectuur;
- E. dat daarnaast Dedicon zelfstandig verantwoordelijk is voor de dienstverlening aan Gebruikers op het gebied van studie- en vakliteratuur;
- F. dat KB, met uitzondering van de omgezette werken benodigd voor studie en vakbeoefening, de exclusieve intellectuele eigendomsrechten en gebruikslicenties verwerft die mochten ontstaan door aanpassing dan wel omzetting van werken;
- G. dat deze exclusieve intellectuele eigendomsrechten en gebruikslicenties geen afbreuk doen aan de rechten op het oorspronkelijke werk van uitgevers en auteurs;
- H. dat het WIPO Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons who are Blind, Visually Impaired, or otherwise Print Disabled (hierna: WIPO Marrakesh Verdrag) heeft geresulteerd in EU-implementatieregelgeving (Verordening

(EU) 2017/1563 en Richtlijn (EU) 2017/1564) die uiterlijk op 11 oktober 2018 in Nederland moest zijn geïmplementeerd;

- I. dat de door het WIPO Marrakesh Verdrag toegestane in- en uitvoer van omgezette werken in Nederland is geïmplementeerd in de artikelen 15j lid 1 sub 3 en 15k van de Auteurswet en dat de bij deze Regeling betrokken partijen aan deze grensoverschrijdende uitwisseling uitvoering zullen geven binnen het verband van de WIPO Accessible Book Consortium, waarvan het secretariaat bij WIPO in Genève berust;
- J. dat de Nederlandse implementatiewet, die op 11 oktober 2018 in werking is getreden, in artikel 15j Auteurswet een speciale exceptie bevat die omzetting van werken voor leesgehandicapten mogelijk maakt, die geen plicht tot billijke vergoeding van rechthebbenden kent en geen toets op commerciële beschikbaarheid van werken in toegankelijk formaat voorschrijft aangezien de bovengenoemde EU-richtlijn deze toets niet toestaat;
- K. dat partijen de intentie hebben om op basis van samenwerking de dubbele productie van werken in Toegankelijk formaat te voorkomen omwille van kostenbesparing, en in samenhang hiermee tevens de intentie hebben om de samenwerking ingevolge artikel 5a te intensiveren;
- L. dat in de onderhavige Regeling, die zijn grondslag vindt in de artikelen 15j en 15c lid 3 van de Auteurswet, wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:
 - 1 dat personen met een leesbeperking gebruik kunnen maken van omgezette content die met die leesbeperking verband houdt, van niet-commerciële aard is en wegens die leesbeperking noodzakelijk is;
 - 2 dat bij BPL en Dedicon geregistreerde gebruikers een 'gesloten systeem' vormen, waaraan mensen zonder leesbeperking niet kunnen deelnemen;
 - 3 dat lokale bibliotheken op dezelfde wijze als BPL de omgezette werken alleen beschikbaar stellen aan mensen met een leesbeperking, waardoor ook voor deze instellingen een gesloten systeem van uitlening wordt gevormd;
 - 4 dat partijen alles doen wat redelijkerwijs mogelijk is om misbruik tegen te gaan; dat de beschikbaarstelling verloopt binnen het kader van de bepalingen van deze Regeling;
 - 5 dat de uitleen van omgezette werken door publiek toegankelijke bibliotheekvoorzieningen inclusief BPL en Dedicon op grond van artikel 15c lid 3 van de Auteurswet niet onder het regime van het leenrecht valt.

zijn met inachtneming van ieders verantwoordelijkheden de navolgende Regeling toegankelijke lectuur voor mensen met een leesbeperking overeengekomen:

Artikelen

- 1 Definities
 - a **Braille**: geprint of elektronisch brailledocument.
 - b **DAISY** (Digital Accessible Information System): internationale open standaard voor de productie en distributie van digitale Gesproken en Elektronisch Leesbare Documenten.

- c **Elektronisch Leesbaar Document:** een tekstdocument in elektronisch leesbaar formaat dat uitsluitend bestemd is voor Gebruikers, daaronder mede begrepen de multimodale vormen, zijnde een combinatie van het tekstdocument met een gesproken versie van datzelfde document.
- d **Gebruikers:** mensen met een leesbeperking zoals gedefinieerd in artikel 3 WIPO Marrakesh Verdrag en artikel 15m onder a Auteurswet (in deze wet 'leesgehandicapte' genoemd) en die een Verklaring Leesbeperking hebben afgegeven.
- e **Gesproken Document:** document in gesproken vorm dat uitsluitend bestemd is voor Gebruikers, daaronder mede begrepen die vormen die door een computerstem zijn gegenereerd.
- f **Leesbeperking:** een handicap als bedoeld in artikel 15m onder a Auteurswet, artikel 9 onder c Wsob en artikel 3 WIPO Marrakesh Verdrag.
- g **Toegankelijk formaat:** een exemplaar van een werk in een voor Gebruikers toegankelijke vorm dat Gebruikers toegang geeft tot dat werk op een even eenvoudige en gemakkelijke manier als de toegang die personen zonder leesbeperking tot dat werk hebben zoals gedefinieerd in artikel 2 onder b WIPO Marrakesh Verdrag en zoals omschreven in de definitie van 'omgezet werk' in artikel 15m onder b Auteurswet.
- h **Landelijke digitale bibliotheek:** de voorziening zoals bedoeld in artikel 1, lid 1, onder b van de Wsob.
- i **Lokale bibliotheek:** de instelling als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder c Wsob.
- j **Maatwerk:** documenten van beperkte omvang die niet behoren tot de categorie Studie- en vakliteratuur en die op individuele aanvraag van Gebruikers worden omgezet en uitsluitend bestemd zijn voor Gebruikers.
- k **Regeling:** onderhavige Regeling toegankelijke lectuur voor mensen met een leesbeperking.
- l **Reliëfwerk:** tactiel voelbare documenten, daaronder mede begrepen voelboekjes en uitsluitend bestemd zijn voor Gebruikers.
- m **Studie- en vakliteratuur:** de lectuur die benodigd is voor het volgen van een opleiding of het uitoefenen van een beroep. Deze lectuur wordt merendeels op individuele aanvraag omgezet tot documenten in Toegankelijk formaat.
- n **Vergroot Document:** een vergroot document in papieren of digitale vorm, waaronder ook een document in grootletterdruk (zoals Jumboletters) en uitsluitend bestemd zijn voor Gebruikers.
- o **Verklaring Leesbeperking:** de verklaring waarmee Gebruikers verklaren een Leesbeperking te hebben.

2 Inhoud van de Regeling: uitvoering van artikel 15j Auteurswet

- a Het is KB en de andere bij deze Regeling betrokken partijen op grond van artikel 15j Auteurswet toegestaan om auteursrechtelijk beschermd werken die vanwege hun verschijningsvorm niet toegankelijk zijn voor Gebruikers, om te (laten) zetten en te vereenvoudigen tot documenten in Toegankelijk formaat die wel toegankelijk zijn voor Gebruikers en deze documenten aan Gebruikers ter beschikking te (laten) stellen.
- b De noodzakelijk omgezette documenten in Toegankelijk formaat kunnen uitsluitend door Gebruikers aangevraagd worden langs de kanalen van BPL, de lokale bibliotheken, KB, de Landelijke digitale bibliotheek en Dedicon.
- c Overeengekomen leesvormen
De door KB, respectievelijk Dedicon en CBB, om te (laten) zetten werken worden documenten in Toegankelijk formaat genoemd en kunnen de volgende leesvormen hebben:

- Gesproken Documenten;
- Elektronisch Leesbare Documenten, inclusief multimodale documenten;
- Braille en Reliëfwerk;
- Vergrote Documenten.

Deze leesvormen, hun vormvereisten en beveiliging zijn nader gespecificeerd in Bijlage 1. De leesvormen kunnen op een drager of online gedistribueerd worden.

De leesvormen in deze bepaling moeten bovendien vallen onder de reikwijdte en voorwaarden van artikel 15j Auteurswet.

d Lectuursoorten

De lectuursoorten die in de onder c genoemde leesvormen mogen worden omgezet, zijn de volgende:

- 1 Algemene lectuur;
- 2 Tijdschriften en dagbladen;
- 3 Studie- en vakliteratuur;
- 4 Maatwerk.

3 Registratie van omgezette werken

Dedicon draagt ten behoeve van de bij deze Regeling betrokken partijen zorg voor de openbaar toegankelijke registratie van de werken die zijn omgezet.

4 Toelevering van digitale brondocumenten

- a De Mediafederatie adviseert zijn leden om kosteloos aan verzoeken van de producerende partij(en) tot medium-neutrale en DRM-vrije aanlevering van digitale brondocumenten van alle lectuursoorten te voldoen. Indien gewenst zullen deze partijen de uitgevers tegemoetkomen in de gemaakte kosten die nodig waren voor de levering van een kopie van het digitale brondocument. Omwille van de productiesnelheid beveelt de Mediafederatie zijn leden aan zo spoedig mogelijk op een dergelijk toeleveringsverzoek te reageren.
- b De Mediafederatie adviseert zijn leden tevens om de producerende partij(en) een gratis abonnement te verschaffen op de papieren uitgaven van Tijdschriften en/of dagbladen voor zover deze nodig zijn bij de omzetting naar een document in Toegankelijk formaat.
- c De door de uitgever beschikbaar gestelde digitale brondocumenten worden met uiterste zorgvuldigheid behandeld en kunnen uitsluitend worden gebruikt voor conversie- en productiedoeleinden door daartoe geautoriseerde medewerkers van de producerende partij(en). Deze brondocumenten worden niet ter beschikking gesteld aan derden zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.

5 Vermelding bron en beperkt gebruiksrecht

De werken die worden omgezet tot documenten in Toegankelijk formaat voor Gebruikers vermelden op duidelijke wijze de bron van het omgezette werk en

bevatten een bepaling waarin Gebruikers van het document worden gewezen op het beperkte gebruiksrecht dat hen is verleend. Specifieke vereisten staan in Bijlage 1.

6 Regeling ten aanzien van Gebruikers

- a De partijen die bij de beschikbaarstelling van omgezette documenten betrokken zijn, hebben de verplichting ervoor zorg te dragen dat het gebruik van de omgezette werken uitsluitend plaats vindt door Gebruikers, tenzij anders is overeengekomen met de uitgever.
- b Partijen zullen doen wat redelijkerwijs mogelijk is om misbruik tegen te gaan. Specifieke vormen van beveiliging staan in Bijlage 1.
- c Het is lokale bibliotheken, KB en/of BPL toegestaan om omgezette werken beschikbaar te stellen specifiek ten behoeve van kennismaking met, voorlichting over en toeleiding naar de dienstverlening voor Gebruikers, aan mensen die nog geen Verklaring Leesbeperking afgaven maar die op basis van hun Leesbeperking naar het oordeel van de bovengenoemde partijen wel op deze dienstverlening zijn aangewezen.

7 Evaluatie

- a De evaluatie van deze Regeling zal eenmaal per jaar rond april plaatsvinden, tenzij partijen anders besluiten. Bij de evaluaties zal onder meer aandacht besteed worden aan de ontwikkelingen op het gebied van online dienstverlening, luisterboeken, e-publishing en de mogelijke fluctuaties in de omvang van het aantal Gebruikers. BPL, Dedicon en KB zullen voor deze evaluaties de daartoe benodigde gebruiksgegevens verschaffen op geanonimiseerd niveau. Eventuele ontwikkelingen en veranderingen van omstandigheden kunnen aanleiding geven de Regeling aan te passen.
- b Voor de lectorsoort Algemene lectuur zullen KB, BPL en Dedicon ten behoeve van de Groep Algemene Uitgevers van de Mediafederatie (GAU) jaarlijks voorafgaand aan de evaluatie inzage geven in de navolgende gegevens met betrekking tot het voorafgaande kalenderjaar:
 - het aantal ingeschreven Gebruikers bij BPL en de gezamenlijke Lokale bibliotheken;
 - het aantal nieuw omgezette werken door Dedicon, uitgesplitst naar de leesvorm waarin de omzetting heeft plaatsgevonden;
 - het aantal uitleningen van omgezette werken (uitgesplitst naar leesvorm) aan individuele Gebruikers door BPL en de gezamenlijke Lokale bibliotheken, zowel uitgeleend via online distributie (stream en download) als op fysieke dragers (cd of papier);
 - het aantal titels en aantal exemplaren van Gesproken Documenten op cd-rom die door Lokale bibliotheken door Lokale bibliotheken aan hun collectie zijn toegevoegd ten behoeve van Gebruikers;
 - het aantal titels van de totale collectie omgezette werken uitgesplitst naar leesvorm.

De leden van de GAU kunnen, indien gewenst, om een controle in de vorm van een verklaring van een registeraccountant verzoeken. De kosten hiervoor zullen worden gedragen door het daarom verzoekende lid/leden van de GAU. BPL, Dedicon en KB zullen hun medewerking aan dit verzoek verlenen.

- c Voor de lectuursoort Studie- en vakliteratuur zal Dedicon jaarlijks voorafgaand aan de evaluatie inzage geven in algemene, geanonimiseerde gebruikscijfers.

8 Andere bevoegdheden

Deze Regeling verleent partijen geen andere bevoegdheden dan die welke uitdrukkelijk zijn vermeld. Partijen zijn niet gerechtigd om enige bevoegdheid, krachtens deze Regeling aan hen toekomend, aan een derde te verlenen zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de betrokken uitgever.

9 Duur van de Regeling

Deze Regeling treedt met ingang van 1 januari 2019 in werking voor de duur van drie jaar. Tussentijdse opzegging door een partij van deelname aan de Regeling, bijvoorbeeld wegens gewijzigde regelgeving, (overheids)beleid of financiering of andere onvoorziene omstandigheden, dient te geschieden door middel van een aangetekend schrijven. De opzeggingstermijn bedraagt zes maanden. Uiterlijk in september 2021 zal over voortzetting van deze Regeling worden gesproken.

10 Toepasselijk recht

Op deze Regeling is het Nederlands recht van toepassing en de Haagse rechtbank is de bevoegde rechter.

Aldus overeengekomen op 17 december 2018.

De Mediafederatie

drs. P. Stadhouders
Directeur

Koninklijke Bibliotheek

dr. E.J.B. Knibbeler
Algemeen Directeur

Stichting Dedicon

drs. M.P. Verboom
Directeur

1 Bijlage: Specificaties leesvormen

Bijlage 1 bij Regeling Toegankelijke lectuur 2019-2021

Specificaties Leesvormen

I. Gesproken Documenten

1.1 Productbeschrijving Gesproken documenten

Gesproken Documenten zijn documenten die zijn omgezet naar een gesproken vorm door voorlezing van de tekst. Dit geschiedt in de meeste gevallen door de menselijke stem, maar kan ook gedaan zijn met synthetisch gegenereerde spraak. De beschikbaarstelling kan zowel online geschieden als via een fysieke drager zoals een cd-rom. Het Gesproken Document is doorzoekbaar op tekstelementen zoals hoofdstukken of pagina's.

1.2 Volledigheid

Tenzij anders is overeengekomen met de uitgever dient de tekst van de uitgave, of in geval van een fragment of een artikel van het desbetreffende deel van de uitgave, integraal te worden omgezet.

1.3 Vormvereiste

In elk document dat wordt omgezet tot Gesproken Document wordt duidelijk een auteursrechtelijke waarschuwing ingesproken:

- dat deze geluidsdrager alleen is bestemd voor eigen gebruik van Gebruikers;
- dat kopiëren van het gesproken document is verboden;
- dat uitlenen door de Gebruiker eveneens is verboden.

Ieder Gesproken Document wordt aan het begin van de volgende gegevens voorzien:

Dit gesproken boek is uitsluitend bestemd voor eigen gebruik door personen met een leesbeperking. Het wordt uitgeleend door Bibliotheekservice Passend Lezen of de lokale bibliotheek. Alle intellectuele eigendomsrechten op dit gesproken boek berusten bij de Koninklijke Bibliotheek. Kopiëren, uitlenen of doorverkopen aan anderen is niet toegestaan. Het boek is in (jaartal) geproduceerd door (naam producent) en wordt voorgelezen door (naam of pseudoniem voorlezer). Het boek is doorzoekbaar op x niveaus, nl. op ... en ... en ook op paginanummer.

In afwijking op het voorgaande worden Gesproken Documenten die behoren tot Studie- en vaklectuur van de volgende tekst voorzien:

Je luistert naar een gesproken boek van Dedicon. Deze audio uitgave is verzorgd met inachtneming van artikel 15j van de Auteurswet. Het werk is uitsluitend bestemd voor hen die niet op de gebruikelijke manier kunnen lezen. Het werk is eigendom van stichting Dedicon en mag niet worden vermenigvuldigd of aan anderen worden uitgeleend of doorverkocht. Voor opmerkingen over de kwaliteit van dit boek of vragen over het gebruik ervan, kan je bellen met Dedicon, telefoonnummer 0486-486486.

1.4 Vernietiging

Oude masterfiles van Gesproken Documenten die niet (meer) worden gebruikt en/of uit de collectie worden gesaneerd komen niet in handen van derden. Deze worden gewist of door of in opdracht van respectievelijk BPL en/of Dedicon zelf bewaard, tenzij in overleg met de uitgevers wordt besloten tot een andere bestemming.

1.5 Previews

BPL en/of Dedicon kunnen een audiofragment van 1 à 2 minuten uit de opname selecteren en deze als Preview bij de titelgegevens in hun online catalogus plaatsen.

Iedereen die de online catalogus van BPL, Dedicon of de dienst passend lezen in de lokale bibliotheek gebruikt, kan van deze titels een kort fragment beluisteren. Alleen Gebruikers kunnen (na inlog) de titel ook daadwerkelijk bestellen.

II. Elektronisch Leesbare Documenten

II.1 Productbeschrijving Elektronisch Leesbaar Document (ELD)

Elektronisch Leesbare Documenten zijn specifiek voor de doelgroep omgezette digitale documenten, waaronder mede multimodale documenten zijn begrepen, die via elektronische apparatuur als PC/laptop/tablet/smartphone met speciaal daartoe ontwikkelde (Daisy) Software/Apps gelezen kunnen worden.

II.2 Volledigheid

a. Tenzij anders is overeengekomen met de uitgever dient de tekst van de uitgave, of in geval van een fragment of een artikel van het desbetreffende deel van de uitgave en voor zover dit technisch niet onmogelijk is, integraal in elektronische vorm te worden omgezet.

b. De door de uitgever beschikbaar gestelde digitale brondocumenten worden met uiterste zorgvuldigheid behandeld en kunnen uitsluitend worden gebruikt voor conversie- en productiedoeleinden door daartoe geautoriseerde medewerkers van de producerende partij(en) Dedicon en CBB. Deze brondocumenten worden niet ter beschikking gesteld aan derden zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.

II.3 Vormvereiste

Elk digitaal brondocument dat wordt omgezet tot een Elektronisch Leesbaar Document wordt voorzien van een auteursrechtelijke waarschuwing:

- dat het document slechts bedoeld is voor eigen gebruik van de Gebruiker;
- dat elke vorm van kopiëren is verboden en kan leiden tot juridische stappen en uitsluiting van de dienstverlening;
- dat uitlenen of verspreiden niet is toegestaan.

Ieder omgezet Elektronisch Leesbaar Document wordt aan het begin van de volgende colofontekst voorzien:

Dit elektronisch leesbaar document is uitsluitend bestemd voor eigen gebruik door personen met een leesbeperking. Het wordt uitgeleend door Bibliotheekservice Passend Lezen, Dedicon of de lokale bibliotheek. Alle intellectuele eigendomsrechten op dit elektronisch leesbaar document berusten bij de Koninklijke Bibliotheek. Kopiëren, uitlenen of doorverkopen aan anderen is niet toegestaan. Het boek is in (jaartal) geproduceerd door (naam producent).

In afwijking op het voorgaande worden Elektronisch Leesbare Documenten die behoren tot Studie- en vaklectuur van de volgende tekst voorzien:

Dit document is verzorgd door de stichting Dedicon, met inachtneming van artikel 15j van de Auteurswet. Het werk is uitsluitend bestemd voor hen die niet op de gebruikelijke manier kunnen lezen. Het werk is eigendom van stichting Dedicon en mag niet worden vermenigvuldigd of aan derden worden uitgeleend of doorverkocht. Voor opmerkingen omtrent de kwaliteit van dit boek of vragen over het gebruik ervan kan worden gebeld met Dedicon, telefoonnummer 0486-486486.

II.4 Online beschikbaarstelling en beveiliging van Elektronisch Leesbare Documenten

- a. Alleen de bij BPL en/of lokale bibliotheek, respectievelijk Dedicon ingeschreven mensen met een leesbeperking (Gebruikers) hebben toegang tot de Elektronisch Leesbare Documenten. De Gebruikers van deze documenten worden er ook via de colofontekst op gewezen dat zij de Elektronisch Leesbare Documenten slechts voor eigen gebruik en persoonlijke doeleinden mogen gebruiken.
- b. De Elektronisch Leesbare Documenten dienen gelezen te worden met behulp van speciaal ontwikkelde Daisy software, players en/of Daisy apps die in staat zijn het document te openen. Via inlogprocedures wordt geborgd dat alleen Gebruikers toegang krijgen tot de online collectie van Elektronisch Leesbare Documenten. Daarnaast biedt het gebruik van een app een extra kopieerbeveiliging omdat het Elektronisch Leesbare Document binnen de app gelezen wordt en niet te kopiëren is naar een ander medium.
- c. De Elektronisch Leesbare Documenten worden in beveiligde vorm aan de Gebruikers geleverd. Ieder exemplaar van een Elektronisch Leesbaar Document wordt voorzien van een onwisbaar uniek watermerk waarmee een Gebruiker die illegaal gekopieerde bestanden verspreidt getraceerd kan worden.
- d. Fragmenten van de Elektronisch Leesbare Documenten kunnen ten behoeve van Gebruikers als online tekstfragment van plusminus 200 woorden getoond worden, zowel via de online catalogus van BPL als ook bij lokale bibliotheken. Het kunnen inzien van gedeeltes van tekst is bedoeld ter ondersteuning van de informatievoorziening van BPL en ter verbetering van de catalogusservice zodat Gebruikers beter hun keus kunnen bepalen.

III. Braille documenten en Reliëfwerk

III.1 Productbeschrijving Braille documenten

Braille documenten zijn papieren pagina's waarop de tekst in brailletekens (puntjes) voelbaar is gemaakt. Het printen van brailleboeken gebeurt op basis van een digitaal braillebestand dat op zijn beurt weer via automatische conversies vanuit een Daisy XML tekstbestand tot stand is gekomen.

III.2 Volledigheid

In principe wordt het naar braille omgezette boek en of artikel volledig van kaft tot kaft gebrailleerd. Er worden geen redactionele bewerkingen gedaan. De Nederlands Vlaamse Braille tabel voor het 6-puntsbraille wordt gehanteerd.

III.3 Vormvereiste

Achterin de laatste brailleband van het boek staat een colofon van Dedicon:

Dit braille document is verzorgd door de stichting Dedicon, met inachtneming van artikel 15j van de Auteurswet. Het werk is uitsluitend bestemd voor hen die niet op de gebruikelijke manier kunnen lezen. Alle intellectuele eigendomsrechten op dit braille document berusten bij de Koninklijke Bibliotheek. Voor opmerkingen omtrent de kwaliteit van dit boek of vragen over het gebruik ervan kan worden gebeld met Bibliotheekservice Passend Lezen, telefoon: 070 338 1500.

In afwijking op het voorgaande worden Braille documenten die behoren tot Studie- en vaklectuur van de volgende tekst voorzien:

Dit document is verzorgd door de stichting Dedicon, met inachtneming van artikel 15j van de Auteurswet. Het werk is uitsluitend bestemd voor hen die niet op de gebruikelijke manier kunnen lezen. Het werk is eigendom van stichting Dedicon en mag niet worden vermenigvuldigd of aan derden worden uitgeleend of doorverkocht. Voor opmerkingen omtrent de kwaliteit van dit boek of vragen over het gebruik ervan kan worden gebeld met Dedicon, telefoonnummer 0486-486486.

III.4 Previews

Fragmenten van de Braille titels kunnen ten behoeve van Gebruikers als online tekstfragment getoond worden (zie II.4.d), zowel via de online catalogus van BPL als ook bij lokale bibliotheken, Het inzien van gedeeltes van tekst is bedoeld ter ondersteuning van de informatievoorziening van BPL en ter verbetering van de catalogusservice zodat gebruikers beter hun Braille keus kunnen bepalen, zonder dat een titel al door de producent geprint hoeft te worden.

III.5 Productbeschrijving overig Reliëfwerk

Andere voelbare producten die Dedicon/CBB produceren zijn:

- Voelbare tekeningen op swellpaper. Deze behoren (meestal) tot de lectorsoort Studie en Vak en verwijzen naar de bron en plaats in het school- of studieboek waaruit ze afkomstig zijn. Bij een aantal veel voorkomende en gebruikte tekeningen worden de tactiele tekening gebundeld in zogenaamde themabanden (bijvoorbeeld wiskundige figuren, of thema's als het oog of de bloedsomloop)
- In sommige voor de jeugd bedoelde braille titels zijn de plaatjes uit het boek voelbaar gemaakt en als tactiele illustraties toegevoegd aan de brailleband
- Landkaarten en plattegronden in *swellpaper* of *thermoforme* plastics: voor algemeen gebruik en te bestellen via BPL.
- Landkaarten en plattegronden in *Twin Vision*: deze bestaan uit een combinatie van hoog contrast kaarten met voelbare doorzichtige plastic cover en worden gemaakt als Maatwerk op basis van digitaal bewerkte kaarten.
- Voelboekjes: deze zijn bedoeld voor jonge kinderen van 2 tot 8 jaar. Ze worden handmatig gemaakt en kunnen uit veel verschillende materialen bestaan, bijvoorbeeld rubber, katoen, plastic, wol of metaal. Veel boekjes bevatten een verhaal maar er zijn ook edities met een educatieve inslag. Door de tekstjes in braille kunnen kinderen al wennen aan deze leesvorm.

IV. Vergrote Documenten

IV.1 Productbeschrijving van Vergrote documenten

Vergrote documenten zijn op (A4 of A3)papier geprinte kopieën van een boek of tijdschrift. Bij Studie- en vaklectuur betreft het fotokopieën op A3-formaat waarbij alle plaatjes en de layout van de pagina behouden blijven. Deze kunnen in het geval van Studie- en vaklectuur ook op cd-rom geleverd worden. Bij algemene lectuur jeugdtitels gaat het om een print op papier van een tekst uit een jeugdboek in het zogenaamde JumboLetter formaat met een lettergrootte van ten minste 24. Bij deze JumboLetterboeken worden, voor zover mogelijk, ook de illustraties vergroot meegeprint.

W

IV.2 Volledigheid

In principe wordt het boek of werk volledig van kaft tot kaft vergroot. Er worden geen redactionele bewerkingen gedaan. Voor de leetuursoort Tijdschriften en dagbladen geldt dat de integrale tekst van de betreffende uitgave in beginsel vergroot wordt, tenzij anders is overeengekomen met de uitgever.

IV.3 Vormvereiste

Op de laatste pagina van het JumboLetter boek staat een colofon van Dedicon:

"Dit is een JumboLetter uitgave geproduceerd door Dedicon in <jaartal>. Dit JumboLetter boek is uitsluitend bestemd voor eigen gebruik door personen met een leesbeperking. Het is geproduceerd in opdracht van de Koninklijke Bibliotheek en wordt uitgeleend door Bibliotheekservice Passend Lezen. Alle intellectuele eigendomsrechten op dit JumboLetter boek berusten bij de Koninklijke Bibliotheek. Productie en distributie vinden plaats op basis van art. 15j uit de Nederlandse Auteurswet, conform de Regeling Toegankelijke Lectuur voor mensen met een leesbeperking. Kopiëren, uitlenen of doorverkopen aan anderen is niet toegestaan.

In afwijking op het voorgaande worden Vergrote Documenten die behoren tot Studie- en vaklectuur van de volgende tekst voorzien:

Dit document is verzorgd door de stichting Dedicon, met inachtneming van artikel 15j van de Auteurswet. Het werk is uitsluitend bestemd voor hen die niet op de gebruikelijke manier kunnen lezen. Het werk is eigendom van stichting Dedicon en mag niet worden vermenigvuldigd of aan derden worden uitgeleend of doorverkocht. Voor opmerkingen omtrent de kwaliteit van dit boek of vragen over het gebruik ervan kan worden gebeld met Dedicon, telefoonnummer 0486-486486.

